

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(13)
สารบัญแผนภูมิ	(14)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 แนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	6
2.1 ความหมายของสิทธิมนุษยชน.....	9
2.1.1 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	14
2.1.2 ความหมายของสิทธิและเสรีภาพ.....	17
2.1.3 ความหมายของความเสมอภาค.....	17
2.2 แนวความคิดว่าด้วยความผูกพันของสิทธิมนุษยชนต่อรัฐและเอกชน.....	19
2.2.1 ความผูกพันของสิทธิมนุษยชนต่อรัฐ.....	20
2.2.2 ความผูกพันของสิทธิมนุษยชนต่อเอกชน.....	20
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยสถาบัน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	24
2.3.1 การเป็นกลไกเชื่อมโยงกับสหประชาชาติและสถาบัน สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ.....	25
2.3.2 การเป็นกลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ.....	28

3 กระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน	
โดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักสากล.....	34
3.1 อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	
ในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	35
3.1.1 อำนาจหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	35
3.1.2 กลไกในการดำเนินงานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	39
3.2 กระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	40
3.2.1 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบ.....	41
3.2.1.1 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดยการเสนอ	
คำร้อง.....	41
3.2.1.2 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดยสถาบัน	
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	46
3.2.1.3 การรับและการปฏิเสธไม่พิจารณาคำร้อง.....	48
3.2.2 การรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐาน.....	57
3.2.2.1 อำนาจในการรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหา	
พยานหลักฐาน.....	57
3.2.2.2 มาตรฐานในการพิสูจน์หลักฐานข้อเท็จจริง.....	61
3.2.2.3 การร้องขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ	
ภายนอก.....	61
3.2.2.4 การให้ความคุ้มครองทางกฎหมายแก่ผู้ร้องเรียน	
หรือผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริง.....	62
3.2.2.5 การดำเนินการต่อผู้ขัดขวางหรือไม่ให้ความ	
ร่วมมือในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหา	
พยานหลักฐาน.....	62
3.2.2.6 แนวทางและมาตรฐานที่ใช้ในการรับฟังข้อเท็จจริง...	63
3.2.3 การไกล่เกลี่ยกรณีร้องเรียน.....	64
3.2.3.1 แนวทางการไกล่เกลี่ย.....	64

3.2.3.2 กลไกในการไกล่เกลี่ย.....	65
3.2.3.3 ผลของการไกล่เกลี่ย.....	66
3.2.4 การประชุมพิจารณาและลงมติ.....	67
3.2.4.1 การประชุมพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	67
3.2.4.2 การพิจารณาลงมติ.....	70
3.2.5 การใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	70
3.2.5.1 การให้ข้อเสนอแนะ.....	71
3.2.5.2 การส่งเรื่องต่อไปยังหน่วยงานอื่น.....	72
3.2.5.3 มาตรการการแก้ไขในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบ.....	73
3.2.5.4 การออกคำสั่งบังคับ.....	75
3.2.5.5 การตีพิมพ์เผยแพร่มติ.....	75
3.2.6 การติดตามผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	76
3.2.7 บทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระหว่าง การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย.....	77
4 กระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย.....	81
4.1 อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย ต่อปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	82
4.1.1 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่อปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	83
4.1.2 กลไกในการดำเนินงานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	85
4.2 กระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	92
4.2.1 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบ.....	94
4.2.1.1 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดยการเสนอคำร้อง....	94

4.2.1.2 การเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดยคณะกรรมการ	
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	100
4.2.1.3 การรับและการปฏิเสธไม่พิจารณาคำร้อง.....	100
4.2.2 การรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐาน.....	105
4.2.2.1 อำนาจในการรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหา	
พยานหลักฐาน.....	106
4.2.2.2 แนวทางและมาตรฐานในการรับฟังและพิสูจน์	
หลักฐานข้อเท็จจริง.....	106
4.2.2.3 การร้องขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ	
ภายนอก.....	107
4.2.2.4 การให้ความคุ้มครองทางกฎหมายแก่คู่กรณี	
หรือผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริง.....	108
4.2.2.5 การดำเนินการต่อผู้ขัดขวางหรือไม่ให้	
ความร่วมมือในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริงและ	
แสวงหาพยานหลักฐาน.....	110
4.2.3 การใกล้ชิดเกี่ยวในระหว่างการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิ	
มนุษยชน.....	110
4.2.3.1 แนวทางดำเนินการใกล้ชิด.....	110
4.2.3.2 การจัดกลไกในการใกล้ชิด.....	111
4.2.3.3 ผลของการใกล้ชิด.....	111
4.2.4 การประชุมพิจารณาและลงมติ.....	112
4.2.4.1 การประชุมพิจารณาตรวจสอบการละเมิด	
สิทธิมนุษยชน.....	112
4.2.4.2 มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	113
4.2.5 การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	114
4.2.5.1 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดทำรายงาน	
ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	114

4.2.5.2 ลักษณะของรายงานผลการตรวจสอบการ	
ละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	116
4.2.6 การดำเนินการภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณาตรวจสอบ	
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	117
4.2.6.1 การแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เกี่ยวข้อง.....	117
4.2.6.2 การติดตามผลการดำเนินการตามรายงาน	
ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	117
5 ปัญหากระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน	
โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย.....	119
5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการตรวจสอบ.....	119
5.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดยการ	
เสนอคำร้อง.....	120
5.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการตรวจสอบโดย	
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	125
5.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับการรับและการปฏิเสธไม่พิจารณาคำร้อง.....	128
5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐาน.....	168
5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจในการรับฟังข้อเท็จจริงและแสวงหา	
พยานหลักฐาน.....	168
5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานในการรับฟังและพิสูจน์หลักฐาน	
ข้อเท็จจริง.....	171
5.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก...	175
5.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองทางกฎหมายแก่ผู้ร้องเรียน	
หรือผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริง.....	176
5.2.5 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการต่อผู้ขัดขวางหรือไม่ให้	
ความร่วมมือในกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริงและ	
แสวงหาพยานหลักฐาน.....	177

5.3 ปัญหาเกี่ยวกับการไถ่เกลียในระหว่างการพิจารณา	
ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	180
5.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับกลไกและวิธีการไถ่เกลีย.....	180
5.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับผลผูกพันของการไถ่เกลีย.....	183
5.4 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการ	
ละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	187
5.4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยว	
กับพฤติกรรมแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	188
5.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการให้เหตุผลในการเสนอความเห็น.....	192
5.4.3 ปัญหาเกี่ยวกับการเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาการ	
ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือแนวทางแก้ไขในกรณีที่มีการปฏิบัติที่	
ไม่เป็นธรรม.....	198
5.5 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณา	
ตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	202
5.5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เกี่ยวข้อง	203
5.5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินการตามรายงานผลการ	
ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	205
5.5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินการ	
ของบุคคลและหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตาม	
รายงาน.....	205
5.5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินการ	
ของนายกรัฐมนตรีและรัฐสภา.....	212
6 บทสรุปและเสนอแนะ.....	218
6.1 บทสรุป.....	218
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	223

ภาคผนวก	
ก.....	232
ข.....	246
ค.....	255
บรรณานุกรม.....	256

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. การเข้าเป็นภาคีสนธิสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศไทย (พ.ศ. 2528 – 2550)	103
---	-----

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
1 ภาพรวมโครงสร้างการจัดองค์กร และกลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	87
2 กระบวนการและขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	93
3 ขั้นตอนการรับคำร้อง ในกระบวนการพิจารณาตรวจสอบการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	99